



LO  
POM DE FLORS

\* \* DEDICAT \* \*  
 ALS CONCURRENTS AL CONCERT  
 que dona la societat de aquest nom  
 EN LO ENVELAT  
 \* EN CELEBRACIÓ DE LA FESTA MAJOR \*

PROGRAMA

Coro: Lo Pom de Flors

DIRECTOR

D. GABRIEL ANERUNS

Orquesta Antiga

DEL Pó de Olesa. DIRECTOR

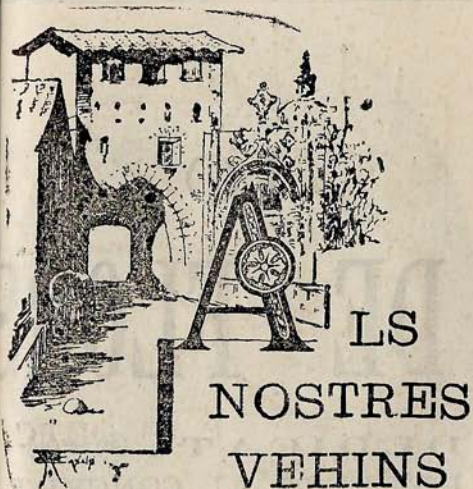
D. EMILI MARTUÍELLA

PRIMERA PART

- |   |                              |                                 |        |
|---|------------------------------|---------------------------------|--------|
| 1 | Fantasia de la Opera.        | <b>Carmen.</b>                  | Bizet  |
| 2 | Pastorela corejada.          | <b>Lo Pom de Flors</b>          | Clavé  |
| 3 | Fantasia de Violí            |                                 | Beriot |
| 4 | Coro descriptiu á veus solas | <b>Pel Juny la fals al Puny</b> | Clavé  |
| 5 | Variacions de Clarinet.      |                                 |        |
| 6 | Gran cantata.                | <b>Lo Cantor del Poble</b>      | Goula  |

SEGONA PART

- |   |                               |                                 |              |
|---|-------------------------------|---------------------------------|--------------|
| 1 | Coro Orquesta Rodova Corejada | <b>La Violeta</b>               | Clavé        |
| 2 | Pout-pourri de Cornetí.       |                                 |              |
| 3 | Coro á veus solas             | <b>La festa del Poble</b>       | Joan Cristiá |
| 4 | Gran Vals de Concert          | <b>El Furor</b>                 |              |
| 5 | Rigodon belich                | <b>Los Nets dels Almogavers</b> | Clavé        |



Al arribar l'anyorat istiu cada any nostre hermos Pom de Flors esclata ab tota sa forsa y bellesa pera adornar y perfumar la Festa Major de nostra estimada vila.

Nostre Pom de flors se troba avuy en sa plena juventut; á l'edat en que l'home troba la vida mes bella y las noyas mostran sa mes espléndida hermosura, y com es natural, ell no reposa ni repara en sacrificis pera celebrar de la manera mes agradosa la seva Festa Major.

Lo Pom de Flors organisa concerts, celebra balls, dona serenatas y mil otras diversions á quinas acut tot el poble en massa desitjós de divertir-se y de celebrar la festa del seu Sant Patró. ¿Que seria nostra Festa Major sense 'l Pom de Flors? Com un jardí sense rosas, com un cel sense estrelles.

Per aixó tots devém esforsarnos en sostenir y millorar aquesta societat que tant ens honra; per aixó tots devém odiar als que l'enveja els fa treballar contra ella,

que no 'n faltan al poble, com no faltan en cap jardí els escardots y las plantas venenosas que voldrían assecar y matar als hermosos Poms de Flors que son la seva hermosura.

Ab aquest motiu, Lo Pom de Flors saluda y desitja bonas festa á tots los sanjustenchs y espera poguerlos saludar l'any que vé, y si pot ser d'aquí cent anys, y sempre ab mes alegría y prosperitat que ara.

### Lo Pom de Flors



#### Amor que fuig

Se va casar la Leonor  
y viuda prest va quedar  
y així exclamava ab dolor:  
—Sense ell no viuré, Senyor!  
la pena m'ha de matar.

De nou se casá ab l'Esteve  
ab qui dormí pocas nits;  
y exclamá també sens treva:  
—Quína desgracia es la meva,  
morirsem així'ls marits!

Tercera volta casada  
també'l marit la deixá,  
y allavors la desgraciada  
deya ja mes conformada:  
—M'hauré de torná á casá!

C. Vidal



## En la sala del ball

Romp l'afinada y escullida orquesta  
un primorós y elegantíssim vals,  
ells y ellas gojosos s'aparellan  
y van giravoltant.

Las lleujeras faldillas s'entrellassen  
fent onas de matissos delicats;  
d'entre mitj surten ells, vestits de negre,  
com vol de corps de mar.

Las flamas de l'aranya cristallina  
bojament multiplican els miralls,  
un devassall de flors, altre d'essencias  
l'ambient va perfumant.

Darrera dels que miran y aplaudeixen,  
esma perdut, segueixo adelerat  
ton caparró rosset, que sura y brilla  
en mitj dels altres caps.

Y vá vibrant la orquesta, y roda, roda  
tothom en torbellí desesperat;  
á cada punt el cor me puja als llabis,  
sento que 'm roda al cap.

Oh, dona del meu cor! eixa es ta vida  
el teu bressol fortuna 'l va engronxar,  
vius en ton element, d'ell no t'en surtis,  
de mí, no 'n fassis cas!

Sigas á mon amor mes alanera,  
esclafa mon desitj sense pietat  
y fesme la bona obra del despreci;  
á que volguei me tant?

Be 'n vessa aqueixa sala d'alegría,  
be la satura Amor ab el seu baf,  
y vols sabé ab que penso, ¿sí? ab els pobres  
que 'ls manca llit y pá!

*A. Simonet*



El vent de llevant xiulava am tota la  
forsa. Feia un dia fosc i plujós, rebotent les  
gotes com pedra. La mar era de color de  
cendra, tacada de clapes rojes i inflada  
i paorosa, caminant vers á lo platja am  
grans faixes d'escuma; avansant, revolcant-  
se l'una darrera l'altra volent-se conse-  
guir, i en sent vora la terra rompent-se  
com cascada, i per últim estirant-se sobre  
l'humana arena, i duent al reslliscar tot  
un mon de petxines, d'algues, de flors  
verdoses, arrencades del llit immaculat, del  
fons misteriós, dels abius de la fosca, i no  
parant ni un crit, bramulant am veu  
ronca i amenant á l'home.

Entre les onas grises i entre'ls ramells  
d'escuma caminava una barca, á pal sec,  
sense rem, quasi sense esma, ara pujant  
an el lloç d'una onada, ara enfonsant-se  
xuclada per l'abim, ara enfilada sobre la  
blanca cresta i deixant-se portar per la furia  
del vent.

Venia i s'apropava á la platja i ja 'ls  
homes s'oviraven amarrats an el pal, mi-  
rant-se 'l seu poble lluny, el seu rengle de  
cases, fonlejades i exteses com una cinta  
blanca; i tot el poble á l'una bategant al  
compás d'una sola emoció, esperava aquells.



CLAVÉ

El día 21 de Abril de 1824, nació en Barcelona José Anselmo Clavé, el genio mas eminente de Cataluña y uno de los mas grandes artistas de España.

Hijo de una familia pobre y laboriosa desde muy niño sintió una gran pasión por la música y la poesía, no tardando en componer hermosas canciones que fueron luego populares por toda Cataluña. No se plegaron aquí las alas de su fantasía, y en 1850, reuniendo y ilustrando un gran número de sencillos obreros, fundó la primera sociedad coral de España, dándole por nombre *La Fraternidad* con la cual dió conciertos y veladas donde entonábanse hermosos cantos á la libertad y al arte.

Siguiendo tan hermoso ejemplo, los obreros catalanes, como despertando á los mágicos cantos del gran poeta, no tardaron en asociarse por todas partes, buscando así el camino de su redención, y Clavé, su fundador é inspirador, fué vejado y perseguido cruelmente por los gobernantes absolutistas que veían en él y en las asociaciones corales el enemigo potente que vendría en dia no lejano á derribar su poder, fundado sobre la ignorancia del pueblo.

Todo lo hermoso y grande cantó Clavé y enseñó á cantarlo al pueblo. En *Gloria á España* cantó la sublime historia de nuestra patria; en *Los Pescadores* cantó las costumbres de los marineros de de nuestras costas; en *Las Galas del Cinca* las típicas costumbres de Aragón; en *Los Xiquets de Valls* las atrevidas torres humanas que los esforzados valleses levantan; en *La Brama* las escenas de la vendimia; en *Pel Juny la fals al puny* los pesados trabajos de la siega; en *La Verbena de San Juan* nuestras tradiciones populares; en *Los Nets dels Almogavers* el esfuerzo de los catalanes vengadores de la patria; en *la Revolución y la Marsellesa* el amor á la libertad y el odio á la tiranía, etc; y así apenas hay un sentimiento noble ni una idea grande que por ella Clavé no se sienta inspirado y no la celebre en una hermosa canción, ya con los tonos mas dulces y delicados, ya con las notas más viriles y enérgicas, según reclame el asunto.

El dia 24 de Febrero de 1874, dejó de existir ese grande hombre pobre y honrado como había vivido, pero su me-

moria y su obra que tan humildemente habia empezado, ha crecido de día en día, y hoy ya, rebasando los límites de Cataluña, sus cantos resuenan por todos los ámbitos de España y aun del extranjero y de día en día crecerá más, hasta lograr su sublime, ideal que es el de ilustrar y emancipar al obrero por el amor al arte y á la libertad.



### Los Xiquets de Valls

#### Coro descriptiu

A la plassa!  
 Prenen part en nostra festa  
 los forsats Xiquets de Valls,  
 y en pilans, castells y torras  
 mostrarán sa habilitat.

Pels carrers fan la passada  
 ab las grallas y 'ls tabals.  
 ¡Nara-nara!—¡Ram, plam, tram!  
 y á la casa de la vila  
 á mitj día farán cap.

Quina gatzara, quina delicia  
 causan al poble los braus Xiquets,  
 quan fan alarde de llur pericia,  
 forsa, equilibri, valor y seny!

Viva! viva!  
 Venen de Valls ab sa rústica orquesta.  
 Viva! viva!  
 Venen de Valls per honorar nostra festa.  
 Forman la colla  
 jovens com cal.  
 Ben vinguts sían  
 los Xichs de Valls.

Quina gatzara, quina delicia  
 causan al poble los braus Xiquets,  
 quan fan alarde de llur pericia,

forsa, equilibri, valor y seny.  
 —Souben ja 'ls timbals y grallas.  
 —Ja s'oviran los Xiquets.  
 Plam! rata-patapa, plam!  
 nan, nan, nàrat, nòrat, na!

Fan castells pujats per sota  
 y turrots de cinch pilans;  
 alsan torras de set pisos  
 y movibles espadats.

Quina gatzara, quina delicia  
 causan al poble los braus Xiquets,  
 quan fan alarde de llur pericia,  
 forsa, equilibri, valor y seny.

Ra, patapa, plam!  
 Nàrat, nòran, na!  
 Ay, quin plaher,  
 quina regositj,  
 veurer al neu  
 en lo bell cim  
 com fa l'aleta  
 y uñá sonrfu;  
 y als jovenets  
 del seté pis  
 fent figueretas  
 sobre 'ls del quint.  
 Nort dels Xiquets ne sían,  
 ninetas, vostres ulls,  
 hermosos  
 com los estels de plata  
 que en lo zenit obscur  
 brillan en nit serena  
 y l'ample espay  
 banyan de llum.

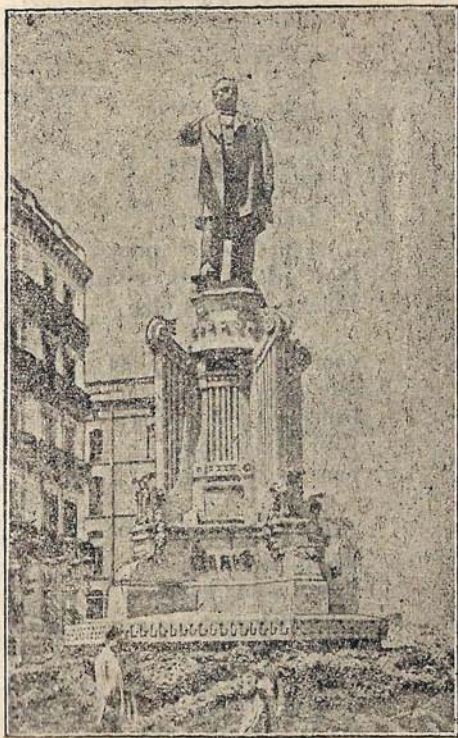
Ninas gentils,  
 los Xichs galans  
 braus us rendeixen  
 son homenatge,  
 y ab dols afany  
 vostras miradas  
 prestan coratje  
 als Xiquets de Valls.

Nort dels Xiquets ne sían,

ninetas vostres ulls,  
hermosos  
com los estels de plata  
que en lo zenit obscur  
brillan en nit serena  
y l' ample espay  
banyan de llum.

Nárat, nárat, na!  
Ra, patapa, plau!  
Adeu siáu, Xiquets de Valls!  
Adeu siáu!

*Joseph A. Clavé*



Monument à Clavé à Barcelona

## Jaume Oliveras

Lo mateix que al any passat, en mitj de l'alegría y satisfacció de la Festa Major, acut á nostre ment un trist recort qu' ens ompla lo cor de dol y l'ayma de tristesa, per la pèrdua d' un dels mes volguts amichs y consocis á qui la Parca arrebatà la vida en lo millor de sa edat.

En Jaume Oliveras era un dels mes fermes adalits de «Lo Pom de Flors,» ja que á son progrés havia dedicat una bona part de sa existencia.

Avuy fa un any, al celebrar lo concert de la festa major, en Jaume Oliveras cantà ab nosaltres ab aquella fe y entusiasme que tant l' enaltian.

Jaume Oliveras, baixà á la tomba jove encara, quant dedicaba tots sos afanys al treball honrat ab que mantenia á sa bona familia que, com tothom plora tan irreparable pèrdua.

¡Pobre Jaume! Quants l' han conegut lo ploran. Modelo d' ingenuitat y d' honradés, bon amich en tota la exansió de lo que l' amistat significa, exemple de constas y pur en sas costums, era estimat de tot quants nos habfan honrat ab son tracte.

Descansi en pau nostre malhaurat amich y consoci, mentres desd' aquestas columnas doném lo mes sentit pèsam á sa familia tota, pera que puguin soportar ab resignació tant sensible pèrdua.

Nosaltres sols repetirém lo de sempre al sofrir una pèrdua tan dolorosa, procurarem que al reunir-se Lo Pom de Flors, figuri en ell un brot de *semprevivas* pera perpetuar la memoria d' aquell que ab son afany inquebrantable tant havia trevallat perque *las flors* que componen aquet *pom* no lossin may marcidas!

¡Descansi en pau l' infortunat company!



L BORDET

Del matí á l' hora primera  
ya segueix la carretera  
plegant fems ab lo cabás,  
dos ó tres cops la recorra,  
descals, estripat, sens gorra...  
miserable bordegás.

No coneix l' amor de mare,  
te deu anys, y may encare  
ningú l' hi ha estampat cap bés,  
ningú l' hi ha fet cap carícia,  
no ha conegut cap delícia,  
ningu l' ha tingut per res.

El mon en pes l' abandona,  
no coneix aquella dona  
que la vida li va dar;  
ningu l' ampara ni ensenya,  
sols se li pega y se 'l renya,  
tothom el pot maltractar.

Pobre noy, ¿hont és ta mare?  
pobret, ¿qui va ser ton pare?  
mala sort va darte Deu,  
mala sort al al mon te tocca  
no haverhi en éll una boca  
que t' hagi cridat fill meu.

Ton pare, un noble ricatxo,  
de malas passións borratxo  
seduhí á una verge innocent  
per després abandonarla  
y ab tu, son fillet, l' lensarla  
al trángul del mon dolent.

Pobre noy, si 'l teu ric pare  
pogués mirarte aixís are  
desde 'ls salons brillants d' or...  
si 't vegés ta mare hermosa  
desde aquell vil lloch hon posa  
en venda el seu fals amor.

Pobre horfanet, ta ignorancia  
per ton bé 't matará l' ànsia  
de saber, de investigar  
ton origen en la vida,  
ignora 'l dolors sens mida

te podrà ben estalviar.

Viu innocent sens coneixer  
els pares dels quals vas neixer,  
no 't caldrá pensar així  
ab ta mare deshonorada  
ni ab la crueldad tan malvada  
del teu pare, ton butxi.

No pensis may en venjarte  
del malvat que va llensarte  
com un rosegall al mon,  
perdut pel mar de la vida  
ni una sola veu te crida  
ni una má 't tren del seu fon.

Ta venjansa, criatura,  
te la dona la Natura  
sempre sábia en sos destins:  
si á ta mare ell deshonorava  
tu arrossegas sa sanch blava  
pel fanch d' aqueixos camins.

*Joseph Aladern*

Pel camí de Can Rigalt

— Senent!...

— Hola, Consecuencia!...

— Donchs, què, de Festa Major?

— Oh, noy, si t' haig d' esser franch  
no será pas el que 'm creya.

— Y tant que t' has empenyat  
en fer la guerra á tot bitxol...

— Per Deu, no aixequis la veu,  
que á voltas las pedras senten!

— No sé perque tens recel...

Donchs, y si algú 't vol deixar?...

— Qui, á mi?... fuig, home, fuig!...

es que a ne mi no 'm coneixes.

— Bé, home, bé, jo t'ho deya...

— Mira, ab tot el que hi fet,  
si fossin tal... com ja ho sabs,  
fora fasil que de mi  
s' haguessin fet... Ja m' entens.

— Oh, si, perque aixó que fas  
de ficarte entre-mítg d' ells,  
escoltant tot el que diuen  
y dient el que no veus,

mirant d' alsá al un y al altre  
fent capdells y mes capdells,  
fora fasil que algun dia  
hús t' estressin la pell.

—Cá, home!... ja sabs que jo...

—Si, home, si, prou que ho sé!

—Calla, calla, que ve algú,  
no fos cas que t' sentigués.

—Tens rahó; pero, no veus  
que es net, aquet que ve?...

—Es que si hagués sigut d'ells,  
podia sé t' mes pintat,  
perque quan jo... ja m' comprens.

—Sí, home! Y al costat meu...

—Calla, calla, que 'n ve un altre!

—Es una dona, t' que ve.

—Com que ja sabs el meu gent,  
no sé si podia... Entens?...

—Prou, home! Donchs, ara escolta:  
que van ser aquelles veus  
d' aquells musichs y camalichs?...

—Oh, calla!...

— Que havias dit...

—Calla, per Deu t'ho demano,  
que 'n ve un d' aquells tossuts.

No fos cas que s' enfadés,  
y despres ens toqués *algo*.

—Aném Ramon! A la sópa?...

—Si, noys, bé hi haurém d' anar.

—Escolta, tu, Consequencias!:  
l' altre dia varen dir-me...

—Cá, home, cá, no t'ho ereguis.

—Mira que jo...

—Tal com dieb

que jo may ab res me fico

y que de tots soch amich,

que jo per tu... Vols callar!...

*Vamos*; deixaho corre tot;

*pues* ja sabs que yo tinch ciencia

y no m' embolico may,

que tinch moltes Consequencias...

—Vaja, dons Adeu, Ramon!

—*Vamos*, donch adéu. Senent!

—Fins d' aquí a un altre dia!

—Y bé pro i que 'ns trobarem!...

### A un Tipo

A un poble que tots sabet  
y per cert, no lluny d' aquí,  
va ferne una com un cove  
un home que es molt mesquí.

Un home que per sus trassas  
y manyas, y ab gran talent,  
va portarse ab una colla  
molt, moltissim malament.

Va presentarse un cert dia  
que'l varen aná á trobar  
per veure si'ls llogaria  
la sala pera cantar.

Els va fer passá ab romansos  
portantho ab molta cautela  
y'ls va dir pera entretindrels  
potsé hi farian sarsuela.

Passats tres ó quatre dias  
lo van torná aná á trobar  
pera veure ab que queda van  
y ja'l tenian llogat.

Va doná'l cas que'l tal home  
de molt talent y formal,  
saben á qui va llogarho?  
a una Societat Coral.

Com que l'home per sas trassas  
ne vol viure mol aplom,  
va dir que'ls de casa seva  
consumian molt poch rom.

Ell volia que la colla  
que primer ja vos hay vist,  
no's moguessin de la taula  
bevent rom sempre seguit.

Ell volia allí cotnartos,  
y sabs ells lo que van fer?  
coneixent que'ls explotava  
van marxar tots al carrer.

Y desde allavors fins ara  
no ha parat de rumiar  
per veure de la manera  
que's podia revenjar.

Aquí ho teniu esplicita.

Per no quedar malament,  
preguntenho an ell mateix  
al home de gran talent.

